

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_11

Johann Sebastian Bach: Braniborské koncerty_39

Autor: Jindřiška Čalová

Škola : Základní škola Slušovice, okres Zlín,
příspěvková organizace

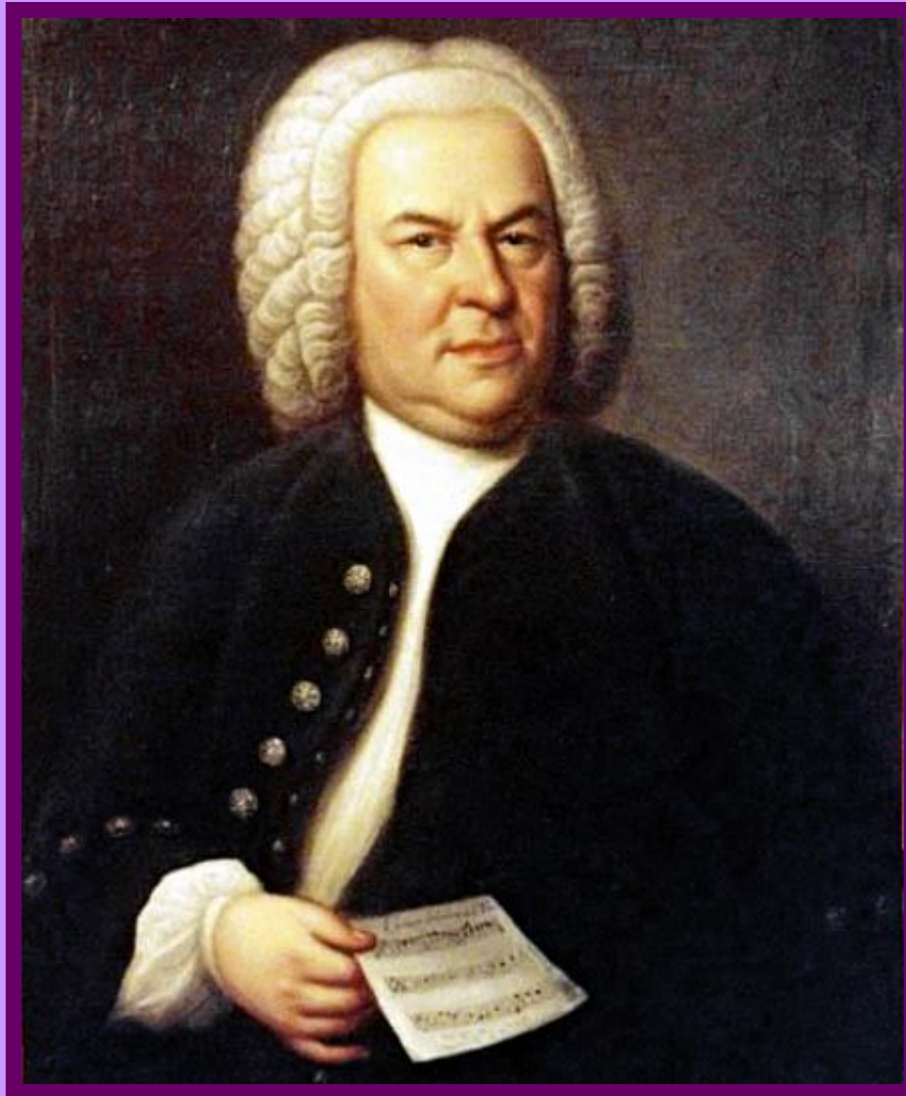
Název projektu : Zkvalitnění ITC ve slušovské
škole

Číslo projektu : CZ.1.07/1.4.00/21.2400

ANOTACE

- Materiál DUM (digitální učební materiál) je určen pro práci na interaktivní tabuli, popřípadě práci s dataprojektorem.
- Využít se dá v předmětu Hudební výchova v osmém ročníku. Je součástí tématického okruhu Poslechové činnosti.
- Materiál je určený pro vyvozování nového učiva, opakování a procvičování učiva.
- Materiál vznikl ze zápisů autora, který vycházel z učebnice Hudební výchova pro 8.roč.ZŠ . Jaroslav Mihule, Ivan Poledňák, Petr Mašlaň, Nakladatelství Fortuna 1994.
- Prezentace vznikla v únoru 2012

1

Johann Sebastian Bach : Braniborské koncerty
Hudební výchova 8.ročník

Johann Sebastian Bach

- **Baroko** – je hudební období, v němž doznívá polyfonie, vzniká opera i nástrojové koncerty.
- Představitelem **baroka** je Johann Sebastian Bach (1685 – 1750).
- Je to **německý hudební skladatel** a virtuóz hry na klávesové nástroje, považovaný za jednoho z největších hudebních géníů všech dob.
- Velmi si vážil umění svých současníků, v mládí usiloval o to být žákem **Buxtehudeho** a nelitoval ujít pěšky 320 kilometrů dlouhou cestu, jen aby si jej vyposlechl .
- Hudební tradice rodu Bachů byla dlouhodobá, jeho předkové byli hudebníky téměř po dvě století.
- Později byl přijat na místo varhaníka *Nového kostela* v **Arnstadtu** a dostal k dispozici nový **dvojmanuálový nástroj – píšťalové varhany**.
- Varhany se nazývají po právu **královský nástroj**.

Johann Sebastian Bach

- Bach se často dostával do konfliktu s tamní konzistoří. Kromě zmíněného svévolného prodloužení studijního pobytu u **Buxtehuda** nebo stížnosti na to, že Bach dovolil přístup na kůr „cizí dívky“, snad své budoucí ženě, šlo především o to, že Bachova novátorská a emotivní hudba působila na místní posluchače rušivě a rozptylovala je při bohoslužbě .
- Johann Sebastian Bach byl mistrem **polyfonie** a přivedl k dokonalosti hudební formu **fugy**.
- Bach **nebyl extravagantním umělcem**, ale spořádaným otcem rodiny, praktickým a zároveň **hluboce věřícím člověkem**, který měl zároveň smysl i pro běžné pozemské radosti, což se vše odráží i v jeho díle.
- Celkově Bach složil nejméně kolem 1400 děl.
- Ve stáří začal ztrácet zrak a po nezdařené oční operaci nakonec oslepl.

Dílo Johanna Sebastiana Bacha

- Hudební obětina
- Toccata a fuga D-moll
- Janovy a Matoušovy pašije
- Umění fugy
- Lipské chorály
- Slavnostní mše H-moll
- Braniborské koncerty

2

Varhany v Arnstadtském kostele, na které Bach hrál.

3

Rukopis Johanna Sebastiana Bacha

4

Socha J.S.Bacha v Lipsku

5

Dietrich Buxtehude – předchůdce J.S.Bacha

6

Varhany ve Frankfurtu na Mohanem

7

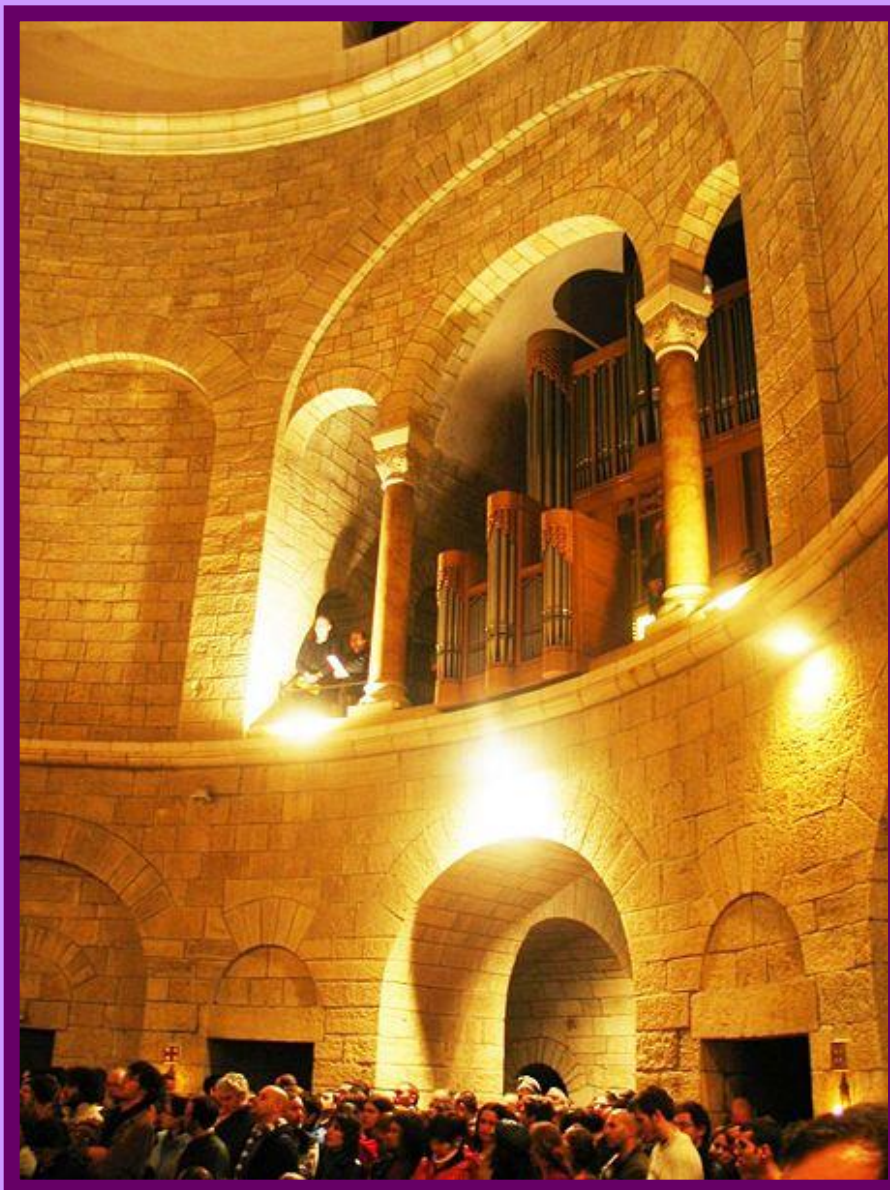
Varhany v pražském Rudolfinu

8

Hra na varhany

9

Varhany na hoře Sionu v Jeruzalémě

10

Píšťaly jazykového rejstříku „Horizontalní trompeta“

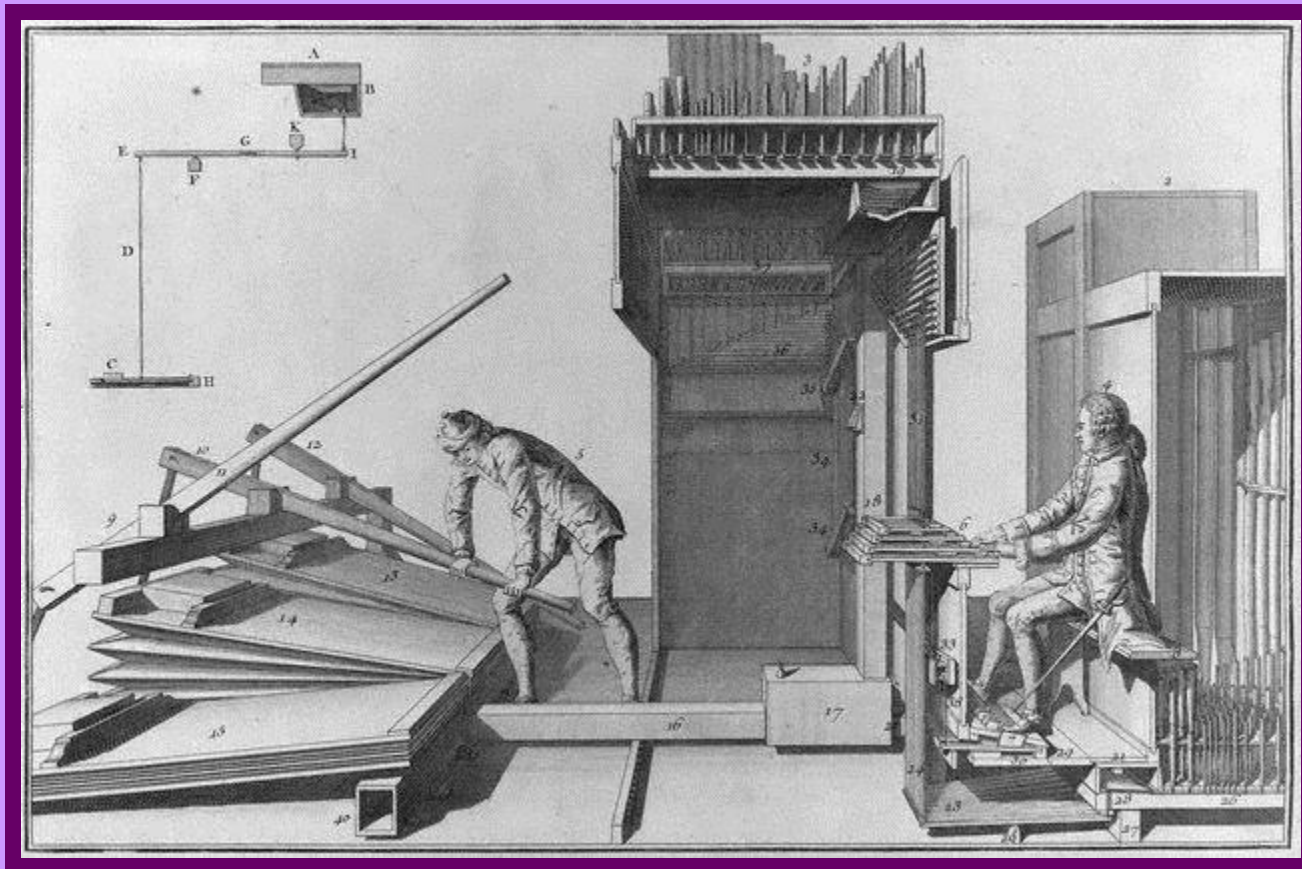
Hrací stůl varhan

12

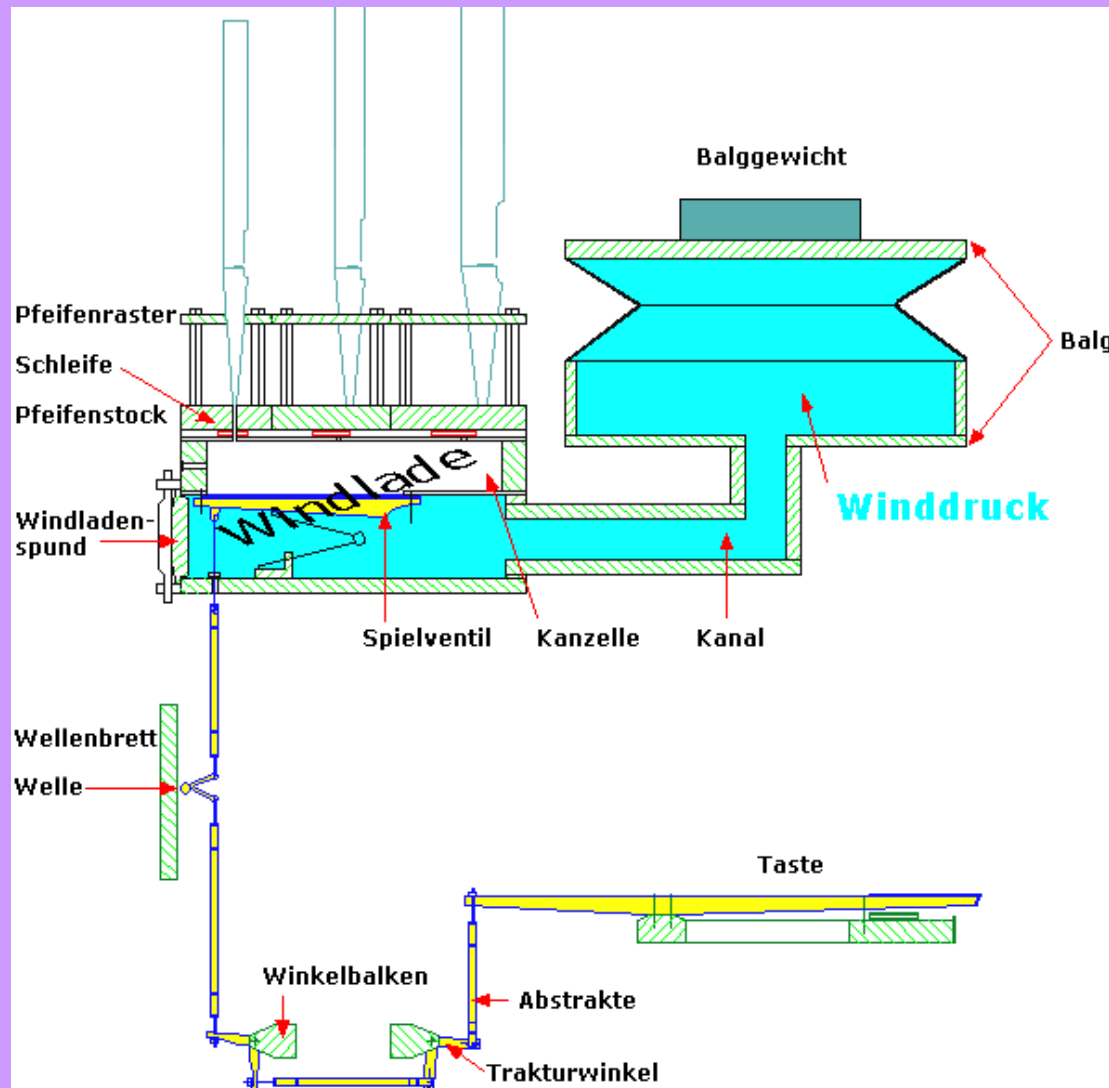

**Největší varhany na světě na světě: Atlantic City
7 manuálů, 1255 rejstříků, 33 112 píšťal.
Největší píšťala měří přes 16 metrů, nejtěžší váží 1 tunu.
Hala má 41 000 míst k sezení**

13

Stavba varhan

Princip činnosti mechanických varhan

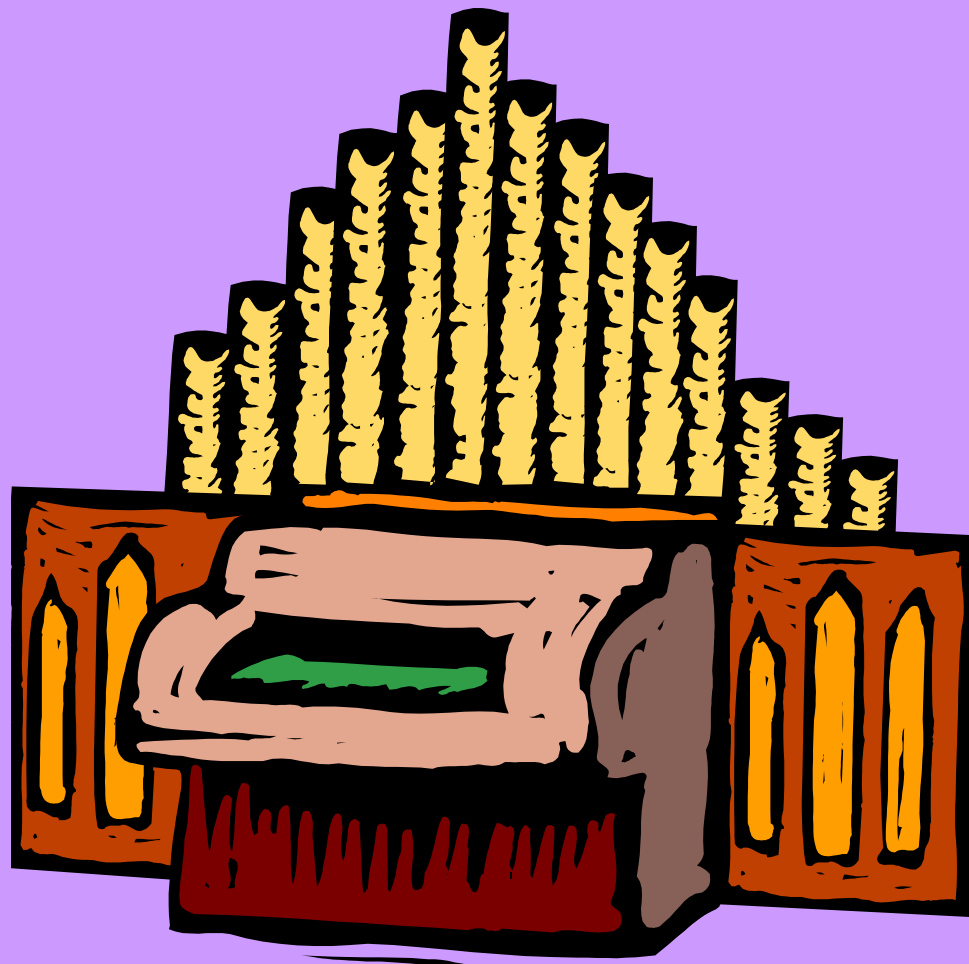
Zápis do sešitu : **Johann Sebastian Bach:**
Braniborské koncerty

- Baroko – je hudební období, v němž doznívá polyfonie, vzniká opera i nástrojové koncerty.
- Představitel baroka je Johann Sebastian Bach (1685 – 1750).
- Narodil se v Eisenachu, dlouho působil v Lipsku. Ve stáří oslepl.
- Dílo : Hudební oběťina, Toccata a fuga d-moll, Janovy a Matoušovy pašije, Umění fugy, Lipské chorály, Slavnostní mše h-moll, Braniborské koncerty.
- Braniborský koncert č.2

Zápis do sešitu : **Johann Sebastian Bach:**
Braniborské koncerty

- Skládá se ze 3 vět. Poslední věta je čtyřhlasá fuga. Proslavila se použitím barokní trubky klariny ve vysokých polohách.
- Střídají se dvě seskupení :
- 1. Concerto grosso (končerto) – smyčcový orchestr a cembalo
- 2. Concertino (končertino) – sólové nástroje: trubka, flétna, housle, hoboj

OPAKOVÁNÍ

J.S.Bach byl představitelem

- a) Baroka
- ~~b) Klasicismu~~
- ~~c) Renaissance~~

J.S.Bach se narodil v

- ~~a) V Itálii v Benátkách~~
- b) V Německu v Eisenachu
- ~~c) V Čechách v Litomyšli~~

J.S.Bach byl mistrem ve hře na

- a) ~~Na housle~~
- b) Na klávesové nástroje
- c) ~~Na violoncello~~

J.S.Bach vykonával povolání

- ~~a) Dirigenta orchestru~~
- b) Chrámového varhaníka
- ~~c) Sbormistra pěveckého sboru~~

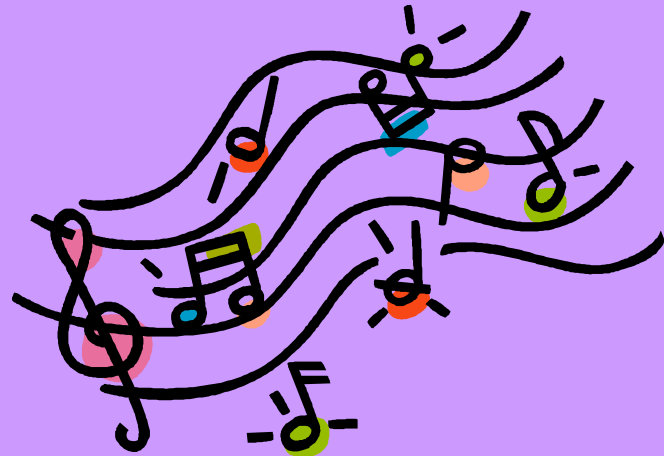
J.S.Bach je považován za mistra

- ~~a) Operní tvorby~~
- ~~b) Operetní tvorby~~
- c) Polyfonie

Bach přivedl k dokonalosti hudební formu

- ~~a) Symfonie~~
- ~~b) Oratoria~~
- c) Fugy

Skladby J.S.Bacha

- a) Opera Prodaná nevěsta, Libuše, Braniboři v Čechách, Vltava.
- b) Opera Rusalka, Čert a Káča, Jakobín.
- c) Braniborské koncerty, Toccata a fuga d-moll, Umění fugy, Lipské chorály.

Varhanám se říká

- ~~a) Dechový nástroj~~
- ~~b) Žestový nástroj~~
- c) Královský nástroj

Použité zdroje

- 1. Soubor:Bach.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 10.5.2008 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bach.jpg>
- 2. Soubor:Arnstadt.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 20.1.2010 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Arnstadt.jpg>
- 3. Soubor:BWV1001-cropped.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 19.6.2006 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:BWV1001-cropped.jpg>
- 4. Soubor:Johann Sebastian Bach-Denkmal.JPG. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Johann_Sebastian_Bach-Denkmal.JPG
- 5. Soubor:Buxtehude.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 17.12.2011 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Buxtehude.jpg>
- 6. Soubor:Frankfurt Katharinenkirche Orgelprospekt 1990.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 22.1.2008 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Frankfurt_Katharinenkirche_Orgelprospekt_1990.jpg
- 7. Soubor:Praha Rudolfinum Interior 2003.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Praha_Rudolfinum_Interior_2003.jpg

Použité zdroje

- 8. Soubor:Hra na varhany.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 29.5.2008 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hra_na_varhany.jpg
- 9. Soubor:Cathedral Organ ST 06.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 10.7.2007 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cathedral_Organ_ST_06.jpg
- 10. Soubor:OrgueCadixChamade.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 28.9.2008 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:OrgueCadixChamade.jpg>
- 11. Soubor:Weingarten Basilika Gabler-Orgel Spieltisch.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 1.5.2005 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Weingarten_Basilika_Gabler-Orgel_Spieltisch.jpg
- 12. Soubor:OrgueAtlanticCityConventionAll.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 18.4.2006 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:OrgueAtlanticCityConventionAll.jpg>
- 13. Soubor:OrganumFollis.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 10.7.2007 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:OrganumFollis.jpg>
- 14. Soubor:Organ Animation.gif. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, last modified on 29.11.2006 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Organ_Animation.gif